

4. Apr. 1842

FAKTA

Dato:

4. Apr. 1842

Sidetal:

Dagbog A, side 8-9

Dagbogens placering:

Det kgl. Bibliotek NKS 4201, I, 4°

Trykt udgave:

Mogens Lebech (red.): Et Aar af mit

Liv, København 1967, s. 53-54; Jesper

Svenningsen (red.): Seks år af et liv.

Johan Thomas Lundbye – Dagbøger

om tro, skæbne, kunst og kærlighed,

København 2018, s. 56-57

TRANSSKRIFTION

den 4de April.

Igaar Aftes var jeg ude hos Bauditzes.¹ Ved Theebordet snoede Peter Bauditz af Messingtraad en Ring, som dem de italienske Landfolk sees at bære; han gav mig den, og jeg stak den strax paa Fingeren. Jeg er latterlig nok til at knytte hertil Erindringen om Gjensynet med hende, der bestandig beskæftiger mine Tanker. Denne Spænding kan jeg ikke længe gaae i. Vil ikke de store alvorlige Arbeider, jeg tænker paa at udføre, gjøre en Forandring, da maa jeg see at finde en Leilighed til at tale med hende selv. Hvor skal jeg faae Mod dertil, og jeg som har saa ondt ved at udtrykke mig i Ord baade skriftlig og mundtlig; dog ved saadan Leilighed vilde jeg nødig betroe mig til en haard Staal-Pen; forstaae mig vil hun nok kunde, det er umuligt, at hun ikke skulde have bemærket den Interesse jeg har for hende. Hvad om hun gjengjeldte den? jeg tør ikke hengive mig til denne lykkelige Forestilling, jeg er saa ringe og ubetydelig for mig selv og Andre. Naar jeg undtager mine Nærmeste betragtes jeg vel høiest som et godmodigt [overstreget: Barn], barnagtigt Menneske der jager efter Hjernesvind. Jeg maa dog høre Afslaget af hendes egen Mund. Endnu er der noget Godt i mig; men jeg lover ikke for Fremtiden, vil Ingen dele Byrden af Livets Fristelser med mig ved •9• Kjærlighed. Jeg har endnu ikke voldet min Moder stor Kummer ved slet Opførsel, og dog har jeg svære Synder paa min Samvittighed; men det Onde er ogsaa i mig og kan vaagne med Kraft. Skal jeg bedrøve hende der har pleiet mig i min spæde Barndom, da jeg var sygelig og svag, vaaget over mig om Nætterne og opfostret mig til at blive et retskaffent Menneske; altid pligttopfyldende og elskelig imod Andre er hun, saa hun er mig den Kjæreste paa Jorden; og dog er hun mig ikke nok, veed jeg ikke hun beder den Almægtige bevare hendes Sønner, hver især, veed jeg ikke, hun elsker mig med hele en Moders rene, dybe Kjærlighed, og dog vil jeg styrte mig i nye Forhold, jeg ikke kjender, maaske i Pine og Sorg – jeg kan ikke andet. Man siger med Rette, Kjærlighed er en Hjerte-Sag; kan jeg ikke føle selv denne underlige, beklemmende Uro netop i mit Bryst. O, gid snart jeg havde Vished i denne Sag; mit hele Væsen, mit Arbeid lider derved. Mange Ting havde jeg Lyst her at nedskrive; men alle Tanker maa vige for denne ene. Hvad kostede det mig ikke for et Aar siden at samle mig med Alvor igjen efter Besøget paa Vedby-Gaard – hvad vil det koste at glemme hende, naar hun bestemt afslaaer min Bøn. Dog, jeg har havt Haabet, naar ogsaa det er reent tilintetgjort vil jeg maaskee lettere seire over min Følelse. Den første Kjærlighed er den reneste, den uskyldigste, gid den maatte udfolde sig som mit Livs Blomst, det vilde gjøre mig bedre paa samme Tid det gjorde mig lykkelig. Et stille roligt Liv, uden Glands, uden anden Rigdom, end den velsignede, som Kjærlighed og Velvillie udgyder over det ringeste Tag, naar kun Sinds-Ro og Nøisomhed ere der tilhuse, det er det, jeg ønsker. Hun kunde skabe mig en saadan Lykke, hun har ingen smaalig

Forfængelighed, hun er from og god. Hun har grebet stærkt ind i mit Ungdomsliv, maaskee uden at vide det. Naar jeg bliver gammel, hvordan vil da alt dette staae for mig, naar Tiden har furet Kinderne og bleget Haaret, maatte jeg da kunde sige: mit Liv var ikke spildt, det havde dog nogle kjære Minder. Barnefreden er borte, Lidenskabernes fortærende Ild ulmer i mig, skal den faae Magt med mig, og jeg synke hen i Slethed – saa gaaer det mig jo dog ikke værre end saa mangen Anden, for hvem ogsaa en kjærlig Moder har bedet, men som dog gik tilgrunde! –

---

¹ Lundbyes ven Peter Bauditz (1817-1864) var søn af oberst, senere generalmajor Carl Gustav Herinrich Bauditz, der boede i Torvegade på Christianshavn. Peter Bauditz havde ved siden af sin militære karriere uddannet sig til billedhugger under H.W. Bissen.

8.

har Udriister til at blive mig - o, det var bittert! men Louise! giv mig
aldrig Uret; kommer det engang dertil at jeg heder om Dens! Gjenbehold
hed, saa var ikke ubillig, selv om de nægter mig den. Desuden
er der en vilje i mig, jeg vilde dog hele Livet gjenne strake at
gjøre den lykkelig. Hvorfor er jeg blødsom som det var noget godt
eller dog ubilligst? Jeg tænker paa. Er det signd, at jeg ogsaa strakes at
stille de samme Begreber, Naturen har medgaaet i mit Andet. Nei, men
min Følelse er, hvad Danden kaldes i Almindelighed; for jeg vente mig hen-
ses og hendes Formelnes Samtykke - o, var jeg mig! dog det Ganske
vil jeg stadig gjøre - o, Louise, kunde jeg din fatte den D. Herhed, der
opfylder mig ved Tanken om, at jeg maaskee fordit jeg er fattig, skal
vendes at afgjøre mit hias Lykke. - - - Der kom Brev
fra den elskede Lorenz, hvad skrev han? -

den 4te April.

Igaar Aften var jeg inde hos Dens. Ved Theatret snævre Peter Dani-
elsens af Messingtraad en Ring, som den de stehende Landfald
sees at høre; han gav mig den, og jeg stak den strax paa Fingren.
Jeg er latterlig nok til at knytte hertil Erindringen om Gensynet
med hende, der bestandig besjættede mine Tanker. Denne Span-
ning kan jeg ikke længe gaa i. Vil ikke de store alvorlige Anke-
der, jeg tænker paa at udføre, gøre en Forandring, da maa jeg see at
finde en Leilighed til at tale med hende selv. Hvor skal jeg gaa
Med dertil, og jeg som da har saa lidt ved at indtræffe mig i
Ond hende skriftlig og mundtlig; dog ved en saadan Leilighed vilde
jeg stadig betroe mig til en saadan Staal-Pen; forstaae mig vil hun
nok kunde, det er umuligt, at hun ikke skulde have bemærket den
Interesse jeg har for hende. Hvad om hun gjenkjendte den? Jeg vil ikke
hænges mig til denne lykkelige Forestilling, jeg er saa ringe og
ubetydelig for mig selv og hende. naar jeg maatte mine Nærme
betragtes jeg vel høiest som et gødemagtigt, ~~den~~ karragtigt Memorie
der jager eller Afjensgeni. Jeg maa dog høre Udsagnet af hendes
egen Mund. Endnu er der noget Gaet i mig; men jeg laar ikke for
Fruentuen, vil Ingen dele Dignitet af Livets Fruentuen med mig ved

9

Kjærlighed. Jy har endnu ikke været min Moder stor Kjemmer ved det Opførsel, og dog har Jy seet Sjænder paa min Tæmthighed; men det Onde er ogsaa i mig og kan vægges med Kraft. Skel Jy betraue hende der har pleiet mig i min spæde Barndom, da Jy var sygelig og slem, vægget over mig om Nøtterne og opfattet mig til at blive et vel skaffet Menneske, alledrigt pleiet og elskelig imod Anden er hun, saa hien er mig den Kjæreste paa Jorden, og dog er hun mig ikke nok, med Jy ikke hun heller den Almægtige betraue hendes Formaaelse, hver især, med Jy ikke, hun elsker mig med hele en Moders rene, dybe Kjærlighed, og dog vil Jy styrte mig i mig Forhold, Jy ikke kjender, maaskee i Sine og Sorg - Jy kan ikke en. Det. Man siges med Noget, Kjærlighed er en Hjerte: Sag; kan Jy ikke fore selv samme underlige, beklæmmede Noget mig i mit Døds. Og, idet snart Jy Naade Nished i denne Sag; mit hele Væsen, mit Arbeid bliver den med mange Ting hende Jy. Ligt her at ved skrive, men alle Tanker om mig med denne end. Hvad kostes det mig ikke for at lade siden at samle mig med Alvor siggen efter Besøget paa Lørdag. Gaaud - hvad vil det koste at glemme hende, naar hun bestemte afslaaer min Bøn. Dog, Jy har haat Maadel, naar ogsaa det er rent tilintetgjort vil om Jy maaskee lettere finde om min Tælelse. Den første Kjærlighed er den reneste, den mestlyste, og den som maatte indholdes sig som mit hies Blomst, det vilde gjøre mig, hende paa samme Tid det gjorde mig lykkelig. Et stille roligt hie, inden Glæde, inden anden Rigdom, end den velsignede, som Kjærlighed og Velvillie indgjæver om det ringeste Sag, naar hun Linds. No og Nois somhed om den tilhæse, idet er id, Jy ønskes. Men kunde skede mig en sande Lykke, hien har ingen sennelig Forføngelighed, hien er from og god. Min har givet stærkt ind i mit Ungdoms hie, maaskee inden at vide det. Naar Jy bliver gammel, huen om vil da alt det staa for mig, naar Tiden har fundet hinders og bløet Haaret, maatte Jy da kunde sigge: mit hie var ikke spidst, idet havde dog nogle dejlige Minde. Hanne. Jorden er borte, hiden skabernes fortærende Vild vilmer i mig, skel den paa Magt med mig, og Jy synke hen i Støthed - saa gaaer det mig, Jy dog ikke nære end saa mangen Anden, for hvem ogsaa en Kjærlig Moder har lidet, men som dog gik til grunde. —